

Ένα Ασφαλές Διαδίκτυο για όλους

Ασφάλεια και Εθισμός στο Διαδίκτυο
και οι Κοινωνικές Επιπτώσεις του

Μια Μηνιαία Ηλεκτρονική Έκδοση της Ελληνικής
Καταναλωτικής Οργάνωσης (Ε.Κ.ΑΤ.Ο.) Φλώρινας

Τεύχος 22
Οκτώβριος
2010

Περιεχόμενα

Τα Διαδικτυακά Εγκλήματα στα Προσωπικά Δεδομένα - Σχοινάς Κων/νος - Μέρος 7ο.....	2
Εκθέσεις Μαθητών Γενικών Λυκείων Ν. Φλώρινας - 5η.....	3
Η Επίδραση των Σκηνών Βίας και Σεξ στην TV και το Διαδίκτυο.....	4
Αποφεύγοντας οι Έλληνες Καταναλωτές τις Αγοραπωλησίες στο Internet.....	5
Παιδοφιλία και Διαδίκτυο - η Ελληνική Έρευνα - Μέρος 7ο.....	6
Θέματα Ασφάλειας στο Internet....	7

Από τη Σύνταξη

Συνεχίζουμε με τη δημοσίευση των εκθέσεων που έγραψαν μαθητές από Γενικά Λύκεια του Ν. Φλώρινας (5η έκθεση) για την συμμετοχή τους στον 1ο Διαγωνισμό για το Ασφαλές Διαδίκτυο με θέμα "Τι Πρέπει να Προσέχω στις Ιστοσελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης?". Επίσης, συνεχίζουμε με την δημοσίευση της έρευνας του κ. Παπάνη Ευστράτιου για την "Παιδοφιλία και το Διαδίκτυο" καθώς και της εργασίας του κ. Σχοινά Κων/νου με θέμα "Τα Διαδικτυακά Εγκλήματα στα Προσωπικά Δεδομένα". Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Παπάνη για την καινούργια εργασία που μας έστειλε με δική του πρωτοβουλία.

Για το Δ.Σ. της Ε.Κ.ΑΤ.Ο. Φλώρινας
Ο Γενικός Γραμματέας - Στυλιάδης Κων/νος - styliadis@sch.gr

Μέλη Δ.Σ. της Ε.Κ.ΑΤ.Ο. Φλώρινας

Πρόεδρος : Χρυσοχοΐδης Βασιλείος
Γεν. Γραμματέας : Στυλιάδης Κων/νος
Αντιπρόεδρος : Χατζής Γεώργιος
Ταμίας : Μαρκοπούλου Ελένη

Επικοινωνήστε μαζί μας :

e-mails : styliadis@sch.gr
g_hatzi@yahoo.com
algob@hol.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση

Ελληνική Καταναλωτική Οργάνωση (Ε.Κ.ΑΤ.Ο.) Φλώρινας
Ι. Καραβίτη 2 - Κτίριο "ΔΙΕΘΝΕΣ"
531 00 Φλώρινα

Υπεροσύγχρονο Μηχάνημα Εντοπισμού Παιδόφιλων στην ΕΛ.ΑΣ. (24/09/2010)

Ένα υπεροσύγχρονο μηχάνημα που έχει τη δυνατότητα να σαρώνει ολόκληρη την επικράτεια και να εντοπίζει παιδόφιλους παρουσίασε πριν από λίγες ημέρες ο προϊστάμενος του Τμήματος Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ασφάλειας Αττικής, κ. Μάνος Σφακιανάκης. Το μηχάνημα αυτό ονομάζεται «*Operation Fare Play*», στα Ελληνικά «*Δίκαιο Παιχνίδι*» και είναι δωρεά του FBI προς την Ελληνική Αστυνομία.

Πηγή : Εβδομαδιαίο Περιοδικό «Επίκαιρα»

Περισυότερα :

<http://saferinternet.gr/index.php?childobjId=Text666&parentobjId=Category23&objId=Category118>

Τα Διαδικτυακά Εγκλήματα στα Προσωπικά Δεδομένα

Σχοινάς Κων/νος - Μέρος 7ο

ΤΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ
ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ
ΑΣΦΑΛΗ ΠΛΟΗΓΗΣΗ

Κωνσταντίνος Σχοινάς,

Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Ελληνογαλλικής Σχολής Ευγένιος Ντελακρουά
e-mail : kostasalgo@gmail.com

- Εγκαταστήστε τα προγράμματα ασφαλείας που παρέχουν ενεργή προστασία σε πραγματικό χρόνο. Μερικά δωρεάν προγράμματα προστασίας από ιούς μπορεί να ανιχνεύσουν μόνο τους ιούς που έχουν ήδη μολύνει τον υπολογιστή σας. Ωστόσο, εάν ο υπολογιστής σας δεν έχει ήδη μολυνθεί, ενδέχεται να μην είναι σε θέση να επιτύχουν τη δωρεάν ανίχνευση ιών σε όλες τις περιοχές.

- Να θυμάστε ότι κάθε συναλλαγή σας, κάθε επίσκεψή σας στο Διαδίκτυο, αφήνει ίχνη. Αυτά τα "ηλεκτρονικά ίχνη" (cookies) μπορούν να χρησιμοποιηθούν, εν αγνοία σας, για να διαμορφωθεί ένα προφίλ για το άτομό σας και τα ενδιαφέροντά σας. Αν δεν επιθυμείτε να συμβεί αυτό, σας παροτρύνουμε να τα σβήνετε χρησιμοποιώντας τα τελευταία τεχνικά μέσα.

- Η ανώνυμη πρόσβαση και χρήση υπηρεσιών, καθώς και τα ανώνυμα μέσα εξόφλησης λογαριασμών, αποτελούν την καλύτερη προστασία της ιδιωτικότητάς σας. Αναζητήστε τα τεχνικά μέσα που διασφαλίζουν την ανωνυμία σας όπου χρειάζεται.

- Να είστε σε επαγρύπνηση και να κάνετε επιλογή σχετικά με το τι κατεβάζετε στον υπολογιστή σας. Μην κάνετε λήψη δωρεάν παιχνιδιών και δωρεάν λογισμικού. Να θυμάστε ότι η ηλεκτρονική σας διεύθυνση αποτελεί προσωπικό σας δεδομένο και ότι άλλα πρόσωπα μπορεί να επιθυμούν να το χρησιμοποιήσουν για διαφορετικούς σκοπούς, όπως είναι η εισαγωγή της σε καταλόγους ή σε λίστες χρηστών. Μη διστάζετε να ρωτάτε για το σκοπό του καταλόγου ή άλλης χρήσης. Μπορείτε να ζητήσετε την παράλειψη των στοιχείων σας, εφόσον δεν επιθυμείτε να εγγραφείτε σε μια τέτοια λίστα.

- Να είστε επιφυλακτικοί με τόπους διαδικτύου ό-

που ζητούνται περισσότερα στοιχεία από όσα είναι απαραίτητα για την πρόσβαση ή την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής, ή όταν δεν σας εξηγούν το λόγο για τον οποίο σας ζητούν τόσες πληροφορίες.

- Να θυμάστε ότι φέρετε πλήρη ευθύνη εναντί του νόμου για την επεξεργασία των δεδομένων (για παραδειγμα, αν φορτώνετε παράνομα στοιχεία από το Διαδίκτυο στον υπολογιστή σας ή αντίστροφα) και ότι τα ίχνη σας μπορούν να βρεθούν ακόμα και στην περίπτωση που χρησιμοποιείτε ψευδώνυμο.

- Μην αποστέλλετε κακόβουλη αλληλογραφία. Μπορεί να στραφεί εναντί σας και επιπλέον να υποστείτε τις συνέπειες του νόμου.

- Ο Παροχέας Υπηρεσιών Διαδικτύου που χρησιμοποιείτε είναι υπεύθυνος για την ορθή χρήση των δεδομένων που του παρέχετε. Ρωτήστε τον/την τι είδους δεδομένα συλλέγει, επεξεργάζεται και αποθηκεύει, με ποιον τρόπο και για ποιο σκοπό. Να επαναλαμβάνετε την ερώτηση αυτή κατά διαστήματα. Να επιμένετε για την αλλαγή τους αν είναι λανθασμένα ή για τη διαγραφή τους αν είναι υπερβολικά, ξεπερασμένα ή περιττά. Να ζητάτε από τον παροχέα σας να ενημερώνει τρίτους, στους οποίους έχει διαβιβάσει ή κοινοποιήσει τα δεδομένα σας, για τυχόν τροποποιήσεις.

- Να ενημερώνεστε για τους κινδύνους που σχετίζονται με την ασφάλεια και την ιδιωτικότητα στο Διαδίκτυο καθώς και για τις διαθέσιμες μεθόδους και τεχνικές για τη μείωση αυτών των κινδύνων.

- Αν υποπεύετε να υπελεύτετε δεδομένα σε άλλη χώρα, πρέπει να γνωρίζετε ότι ενδέχεται να παρέχεται μη κρότερη προστασία εκεί. Αν τα εν λόγω δεδομένα αφορούν εσάς, είστε σαφώς ελεύθερος να τα διαβιβάσετε/κοινοποιήσετε. Ωστόσο, οφείλετε να συμβιούλευτείτε, για παραδειγμα, την αρμόδια αρχή στη χώρα σας, προκειμένου να βεβαιωθείτε ότι επιτρέπεται η διαβίβαση δεδομένων πριν αποστέλλετε δεδομένα άλλων προσώπων στο εξωτερικό. Ίσως χρειαστεί να ζητήσετε από τον αποδέκτη να παράσχει τις απαραίτητες εγγυήσεις για την προστασία των δεδομένων.

(συνεχίζεται)

Εκθέσεις Μαθητών Γενικών Λυκείων Ν. Φλώρινας

Ιος Μαθητικός Διαγωνισμός στο Ν. Φλώρινας :

“Τι Πρέπει να Προσέχω στις Ιστοσελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης;”

5η Έκθεση

Τα τελευταία χρόνια είναι πολύ συνηθισμένη μεταξύ των εφήβων ή και νεότερων παιδιών η δημιουργία μιας προσωπικής σελίδας web κοινωνικής δικτύωσης, χρησιμοποιώντας υπηρεσίες όπως είναι το MSN, το MySpace, το Facebook και άλλες. Αυτές οι σελίδες web συχνά είναι παραβιασμένες από οποιονδήποτε έχει πρόσβαση στο Internet.

Με αφορμή την Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου θα πρέπει να τονίσουμε ότι με αυτές τις υπηρεσίες, οι οποίες είναι γενικά πολύ δημοφιλείς μεταξύ των εφήβων, τα παιδιά μπορούν να συμπληρώνουν φόρμες προσωπικών στοιχείων που περιλαμβάνουν φωτογραφίες, βίντεο και άλλα προσωπικά στοιχεία όπως πλήρες ονοματεπώνυμο, τον τόπο διαμονής και αριθμούς κινητών τηλεφώνων.

Συχνά οι υπηρεσίες που φιλοξενούν ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης παρέχουν διάφορους τρόπους επικοινωνίας, μεταξύ των οποίων είναι η τήρηση ιστολόγου και η αποστολή άμεσων μηνυμάτων. Τα παιδιά χρησιμοποιούν τις ιστοσελίδες αυτές για να συνδέονται με άλλα παιδιά που ίσως να ξουν στην άλλη άκρη του κόσμου ή ακόμα και με παιδιά που συναντούν κάθε μέρα στο σχολείο.

Δυστυχώς όμως οι πληροφορίες που δημοσιεύουν όχι μόνο τα παιδιά αλλά και μεγαλύτεροι ακόμα μπορούν να μας κάνουν ευάλωτους σε αυτούς που καραδοκούν. Έτσι υπάρχουν μερικοί τρόποι με τους οποίους μπορούμε να βοηθήσουμε εμείς οι ίδιοι και να βοηθήσουμε και τα παιδιά ώστε να χρησιμοποιούν τις τοποθεσίες κοινωνικής δικτύωσης με μεγαλύτερη ασφάλεια.

Μόλις αρχίζουμε να χρησιμοποιούμε το Internet, θα είναι καλό να φτιάξουμε έναν κατάλογο με κανόνες οι οποίοι θα ωχύουν για εμάς όσο και για τα μικρότερα άτομα που βρίσκονται στο σπίτι. Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να καθορίζουν αν μπορούμε να χρησιμοποιούμε τις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης και πώς μπορούμε. Ακόμα, φροντίζουμε να τηρούμε τη συνιστώμενη ηλικία για την εγγραφή στις τοποθεσίες αυτές, που συνήθως είναι τα δεκατρία χρόνια και περισσότερο. Αν κάποιο άτομο είναι μικρότερης ηλικίας για τη χρήση των ιστοσελίδων αυτών, δε θα πρέπει να του επιτρέπουμε να τη χρησιμοποιεί.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι δεν μπορούμε να βασιστούμε στις ίδιες τις υπηρεσίες για να αποτρέψουν τα παιδιά μικρότερης ηλικίας να εγγραφούν.

Πολλές φορές οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης επιτρέπουν στα παιδιά να συμμετέχουν σε δημόσιες ομάδες που περιλαμβάνουν για παράδειγμα όλους όσους πηγαίνουν σε κάποιο συγκεκριμένο σχολείο. Έτσι, το μεγαλύτερο άτομο ή ο γονέας θα πρέπει να φροντίζει να είναι προσεκτικός όταν το παιδί αποκαλύπτει τέτοιες πληροφορίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αναγνώρισή του, όπως σε ποια πόλη ζει, ειδικά αν είναι μικρή πόλη.

Επιπλέον το άτομο δεν πρέπει να δίνει μέσω Διαδικτύου προσωπικά στοιχεία όπως η διεύθυνση της κατοικίας του, τον αριθμό τηλεφώνου του, το όνομα της υπηρεσίας στην οποία δουλεύει ή στη σχολή που πηγαίνει. Εάν κάποιος μάς κάνει να αισθανθούμε άβολα μέσα από ορισμένες ιστοσελίδες, για παράδειγμα μας προσβάλλει, μας στείλει απρεπές μήνυμα ή μας ζητήσει κάτι που μας φέρνει σε δύσκολη θέση τότε σταματάμε τη συνομιλία αμέσως.

Στη συνέχεια εγκαθιστούμε προγράμματα προστασίας από ιούς και πρόσθετο λογισμικό ασφαλείας. Κατεβάζουμε νόμιμα αρχεία, μουσική και βίντεο, χρησιμοποιώντας τις τελευταίες εκδόσεις των προγραμμάτων πλοήγησης και συνάμα ενεργοποιούμε τα χαρακτηριστικά ασφαλείας. Επίσης οι γονείς μπορούν να δημιουργούν διαφορετικούς λογαριασμούς χρηστών με διαφορετικούς κωδικούς για τους ίδιους και τα παιδιά τους ώστε να έχουν τον έλεγχο του υπολογιστή. Καθώς το άτομο αγοράζει ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι θα πρέπει να ελέγχει τη συσκευασία όπου αναγράφεται η ηλικία για την οποία είναι κατάλληλο όπως και το περιεχόμενο του παιχνιδιού. Συνοψίζοντας ρωτάμε για να ενημερωθούμε για τη χρήση του Διαδικτύου, γνωστούς και φίλους και πληροφορούμαστε μέσα από ηλεκτρονικές σελίδες πού μπορούμε να έχουμε άμεση επαφή με την ομάδα δράσης για την ψηφιακή ασφάλεια.

I.H., Ιο ΓΕΛ Φλώρινας

Η Επίδραση των Σκηνών Βίας και Σεξ στην Τηλεόραση και το Διαδίκτυο

Ευστράτιος Παπάνης

Ψυχολόγος, Επίκουρος Καθηγητής

Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η αιμώρη βία και η ανεύθυνη σεξουαλική συμπεριφορά, έτσι όπως κατά κόρον προβάλλονται στην τηλεόραση και ειδικά στο Διαδίκτυο, αποτελούν την καλύτερη συναισθηματική ανοσία, τόσο των παιδιών, όσο και των ενηλίκων απέναντι στη φρίκη της πραγματικότητας. “Αν πια δεν μας φοβίζει η όψη του τέρατος είναι γιατί έχουμε αρχίσει να του μοιάζουμε”: Χιλιάδες έρευνες έχουν αποδείξει ότι η διαρκής έκθεση σε τέτοιες σκηνές αναισθητοποιεί τα συλλογικά αντανακλαστικά, περιορίζει τους ηθικούς και κοινωνικούς κώδικες και μετατρέπει σε φυσιολογικές, πράξεις κολάσιμες και αποτρόπαιες. Τα πρόσωπα διατρανώνουν ότι παιδιά και ενήλικες επηρεάζονται εξίσου, ακόμα κι αν εκτίθενται σε λίγα βίαια ή σεξουαλικώς ακραία ερεθίσματα. Η τάση για μίμηση είναι καταλυτική. Η αποκλίνουσα πράξη καθίσταται παραδειγματική, αποτελεί μια γοητευτική εναλλακτική, ειδικά σε κοινωνίες που ταλαντίζονται από τον ευδαιμονισμό, τον καταναλωτισμό, την ελευθεριότητα και τα οικονομικά προβλήματα.

Η άσκηση βίας είτε ως εκτόνωση είτε ως προμελετημένη ενέργεια επιφέρει άμεση ενίσχυση (είναι ευκολότερο να αποκτήσεις το αντικείμενο του πόθου αν το αρπάξεις, παρά αν μοχθήσεις για την κατοχή του), ενώ οι διευτραμμένες σεξουαλικές επιλογές προσδίδουν ταυτότητα, διαμορφώνουν την ιεραρχία και την αποδοχή υπέρ εφηβικές ομάδες και ελκύουν τα παιδιά περισσότερο από ένα βαρετό, μη εμπνευσμένο μάθημα στο σχολείο.

Ακόμα και η αποσπασματική θέαση τέτοιων σκηνών εξάπτει τη φαντασία, αυξάνει την προδιάθεση για βίαιη αντίδραση και συσχετίζεται απόλυτα με μετέπειτα οικογενειακή βία, βιασμούς, δύσκολη ικανοποίηση από το φυσιολογικό σεξ, συγκρότηση συμμοριών και παραβατική συμπεριφορά.

Και τα δυο μαζί επί δεκαετίες ήταν η πιο ενδεδειγμένη συνταγή για την εισπρακτική αποτελεσματικότητα μιας ταινίας και πρόσφατα βρήκαν πρόθυμους διευκολυντές στη μεσημεριανή και παιδική ζώνη του τηλεοπτικού προγράμματος, με εκαποντάδες ανεύ-

θυνους τηλε-αυτέρες να αντλούν την επιτυχία τους από την ένταση των σεξουαλικών ιδιαίτεροτήτων τους ή τη δυνατότητά να ποδοπατούν τα κοινωνικά πρότυπα.

Ο μηχανισμός αποδοχής της βίας και η ρητορική της ωμής σεξουαλικής πρόκλησης έχει επίσης γίνει αντικείμενο μελέτης: Η καθημερινή έκθεση σε αυτές ενεργοποιεί στον εγκέφαλο μνήμες ή ήδη διαμορφωμένα βίαια σενάρια και γνωστικά υγήματα, προκαλεί άμεση διέγερση και ανάγκη για ικανοποίηση με αποτέλεσμα την αυτόματη και διαρκή μάθηση, την ερμηνεία των φαινομένων μέσω της βίας ή της λιμπιδικής ενόρμησης και την αναστολή των κοινωνικών περιορισμάτων.

Τελικά τα παιδιά ή οι ενήλικες αποστασιοποιούνται από τη βιαιότητα, αποπροσωποποιούνται και αδυνατούν να διακρίνουν το κακό σε αυτήν. Όσο μεγαλύτερη η ταύτιση με το βίαιο ή σεξουαλικά άτεγκτο δράστη και όσο πιο πλημμελής η ικανότητα της οικογένειας ή του σχολείου για έλεγχο, τόσο μεγαλύτερος ο κίνδυνος ευωθερίευσης της υπό παρακολούθηση συμπεριφοράς, ειδικά εάν ο προς μίμηση ήρωας είναι ελκυστικός και υπεράνω νόμιμων.

Η πολύωρη θέαση παρόμοιων σκηνών πολλαπλασιάζει τους κινδύνους και εγκαθιδρύει γρηγορότερα τα απεχθή πρότυπα. Όσο πιο διαδραστική είναι η εναυσχόληση με τα βίαια ή σεξουαλικώς μη οριθετημένα ερεθίσματα, τόσο η μακροχρόνια αρνητική επίπτωση αυξάνεται, επειδή η ήδονή που αντλείται είναι μεγαλύτερη.

Τα διαδικτυακά video games, τα στιγμιότυπα απροκάλυπτης πραγματικής βίας ή μεξ που κατακλύζουν το Internet (snuff) απενεργοποιούν τα κοινωνικά αντανακλαστικά και τον αυτοέλεγχο του χρήστη, ο οποίος δείχνει λιγότερη συμπάθεια για τα θύματα ή τείνει να δικαιολογεί τις ακρότητες του θύτη. Έφηβοι που παρακολούθησαν σκηνές από πραγματικούς βιασμούς στο Διαδίκτυο απέδωσαν την ευθύνη στη γυναίκα που βιάστηκε, χαρακτήρισαν ως φαρδό ή εξόχως διεγερτικό το περιστατικό και φαντασίωσαν βιασμούς, υπουργούς οποίους πρωταγωνιστούσαν οι ίδιοι.

Οι ταινίες πραγματικής βίας έχουν ακόμα ένα χαρακτηριστικό, που τις καθιστά ελκυστικότερες. Είναι κατεξοχήν παράνομες και επομένως, αυτός που τις

Η Επίδραση των Σκηνών Βίας και Σεξ στην Τηλεόραση και το Διαδίκτυο

κατέχει, αισθάνεται μυημένος σε μια underground ιδιότυπη κουλτούρα, διαμορφώνει την ταυτότητά του μέσα από αυτές και ανήκει σε έναν κύκλο ξεχωριστών ανθρώπων.

Παρόμοια αποτελέσματα έχει και η θέαση αληθινών θανάτων στην οθόνη : την υποβάθμιση της ανθ-

ρώπινης ζωής ως αξίας, την απώλεια της αξιοπρέπειας και την άρνηση των κοινωνικών κανόνων. Όσο ο θεατής εξοικειώνεται με τους θανάτους των άλλων, τόσο επιβεβαιώνει τη δική του ύπαρξη και το θρίαμβό του επειδή εξακολουθεί να επιβιώνει.

Αποφεύγοντας οι Έλληνες Καταναλωτές τις Αγοραπωλησίες στο Internet

Χαμηλότερα από Άλλους Ευρωπαίους Αποφεύγοντας οι Έλληνες Καταναλωτές τις Αγοραπωλησίες στο Internet

Παρά τα όλα και μεγαλύτερα ποσοστά χρήσης του Internet και την εξοικείωση μαζί του, οι Έλληνες καταναλωτές αποφεύγουν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, σύμφωνα με το Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας το οποίο ανέλυσε πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου. Μόλις ένας στους δέκα Έλληνες έχει χρησιμοποιήσει το Διαδίκτυο για να παραγγείλει ή να αγοράσει αγαθά ή υπηρεσίες σε σχέση με το 8% το 2009. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τον μέσο Ευρωπαίο πολίτη κινούνται σε επίπεδα 3,5 φορές υψηλότερα.

Την ίδια ώρα, μόλις ένας στους 100 Έλληνες έχει χρησιμοποιήσει το Διαδίκτυο για πώληση αγαθών ή υπηρεσιών, όπως μέσω ηλεκτρονικών πλειστηριασμών ενώ το αντίστοιχο ευρωπαϊκό ποσοστό αγγίζει το 10%. Επίσης, ένας στους 20 Έλληνες χρησιμοποιεί συστήματα ηλεκτρονικής τραπεζικής έναντι μέσου δύο τους 32% για τους άλλους Ευρωπαίους.

Το Διαδίκτυο αποδεικνύεται το πιο δημοφιλές κανάλι για αγορές από απόσταση, καθώς επιλέχθηκε από το 38% του συνόλου των Ευρωπαίων πολιτών το 2009, σε σύγκριση με το 23% που παρήγγειλε αγαθά ή υπηρεσίες μέσω ταχυδρομείου και το 14% που κατέφυγε σε τηλεφωνική παραγγελία.

Συγκεντρωτικά, το 52% των Ευρωπαίων και το 33% των Ελλήνων καταναλωτών πραγματοποίησαν τουλάχιστον μία αγορά το 2009 με έναν από τους παραπάνω τρόπους. Σε σχέση με τα ποσοστά του 2008, οι

διαδικτυακές πωλήσεις εμφανίζουν αύξηση 5%, ενώ οι ταχυδρομικές και τηλεφωνικές πωλήσεις εμφανίζονται μειωμένες. Μόνο το 9% των Ευρωπαίων και το 10% των Ελλήνων καταναλωτών αγόρασαν προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω Διαδικτύου από άλλη ευρωπαϊκή χώρα, αποδεικνύοντας ότι η εμπιστούμνη σε μια εγχώρια εταιρία αποτελεί βασικό κριτήριο ακόμη και στις αγορές μέσω της διεθνούς αγοράς του Internet.

Αναφορικά με το ύψος της δαπάνης που κατέβαλαν οι Έλληνες καταναλωτές (συνολικά) για αγορές από απόσταση κατά τους 12 τελευταίους μήνες, το 30% αφορά δαπάνες έως 100 ευρώ, ένα 40% δαπάνες ύψους 100-500 ευρώ και το υπόλοιπο 30% αφορά δαπάνες άνω των 500 ευρώ. Παρόμοια είναι τα ποσοστά και για το μέσο όρο της Ε.Ε.

Το 2009, έξι στους δέκα Έλληνες καταναλωτές ένιωσαν ότι δέχθηκαν ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα (spam, τηλεφωνική προσέγγιση, διαφημιστικά SMS) ενώ ένα μεγαλύτερο ποσοστό (68%) δήλωσε ότι εκτέθηκε σε παραπλανητικές διαφημίσεις.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το εύρημα ότι το 36% των Ελλήνων δεν διάβασαν ποτέ σε ιστοσελίδες που επισκέφθηκαν κατά τους τελευταίους 12 μήνες τους όρους χρήσης των προσωπικών τους δεδομένων από την επιχείρηση, γνωστών και ως "δήλωση απορρήτου". Από αυτούς που διάβασαν δηλώσεις απορρήτου, το 64% τις κρίνει αρκετά έως πολύ κατανοητές και το 33% τις βρίσκει αρκετά έως πολύ δυσνόητες. Πάντως σε αυτόν τον τομέα η Ελλάδα βρίσκεται σε κάπως καλύτερη θέση : είναι 10η στο σχετικό δείκτη στο σύνολο των χωρών της Ε.Ε.

"ΠΟΛΙΤΗΣ" (Φλώρινα) 5 Αυγ 2010

Παιδοφιλία και Διαδίκτυο : Η Ελληνική Έρευνα

Ευστράτιος Παπάνης, Επίκ. Καθ. Πανεπ. Αιγαίου

Μέρος 7ο

ΠΑΙΔΟΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ : Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ευστράτιος Παπάνης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ελπίδα Γιαννακού, Φοιτήτρια Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Λεμονιά - Ελένη Μαλκογιώργουν, Φοιτήτρια Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Αποτάσματα Συνομιλιών :

- "- είσαι μικρούλα, είσαι μικρό καλό μου, όταν μεγαλώσεις λίγο να μου μιλήσεις, - σε σβήνω γιατί είσαι μικρή,
- δεν μιλάω σε τόσο μικρές,
- μήπως είσαι λίγο μικρή για να μπαίνεις εδώ?" " - πρέπει να βρεις άλλα πράγματα να κάνεις, μη μπαίνεις στο Internet ακόμα,
- βρε κοπελίτσα μου τι κάνεις εδώ 10 χρονών κοριτσάκι, η ηλικία σου είναι για να κάνεις άλλα πράγματα,
- δεν κάνει να είσαι εδώ, πρέπει να προσέχεις, είσαι πολύ μικρή". "-οι γονείς σου το ξέρουν; - όχι.-- ρώτησέ τους τη γνώμη τους".

Τα άτομα με εν δυνάμει παραπτωματική συμπεριφορά (άνδρας 34 ετών κάτοικος νησιωτικής περιοχής και άνδρας 27 ετών κάτοικος της ίδιας περιοχής με το παιδί), συνέχισαν να συνομιλούν με την ανήλικη. Η συμπεριφορά τους χαρακτηρίζεται ύποπτη, δεδομένης της μεγάλης διαφοράς ηλικίας και της έλλειψης κοινών ενδιαφερόντων, γεγονότα που δημιουργούν ερωτήματα για την πρόθεση των συγκεκριμένων ατόμων.

Η θεματολογία της συνομιλίας άπτετο θεμάτων σχετικών με την οικογενειακή κατάσταση του παιδιού (αδέλφια), την κοινωνικότητα (φίλους), το σχολείο, τις δραστηριότητές του κατά τη διάρκεια του ελεύθερου χρόνου (τηλεόραση αθλητικά, ψυχαγωγικά προγράμματα), τις προτιμήσεις του σε είδη μουσικής και στο φαγητό.

Ένας συνομιλητής αναφέρθηκε στο ενδεχόμενο επανάληψης της συνομιλίας (34χρονος άντρας), ενώ και οι δύο δέχτηκαν να δημιουργήσουν φιλική σχέση με το παιδί.

Τα άτομα τα οποία εμφάνισαν νοσηρότητα αποτελούν το 16% του πληθυσμού (8 στους 50). Κριτήριο για την εξακρίβωση της νοσηρότητας που εμφάνισαν τα άτομα αποτέλεσε η ύπαρξη των συγκεκριμένων συμπεριφορών, που διέπουν την παιδοφιλική συμπεριφορά, όπως αυτές αναφέρονται στο *DSM-IV (American Psychiatric Association, 1994)*, καθώς επίσης και οι βιβλιογραφικές αναφορές για τις στρατηγικές προσέγγισης των παιδόφιλων. Το ηλικιακό εύρος αυτής της κατηγορίας κυμάνθηκε από τα 20 έως τα 27 έτη, κάτοικοι αυτικών περιοχών.

Η πλειονότητα των συνομιλητών ζήτησε την ενεργοποίηση ηλεκτρονικού εξοπλισμού (τρεις ζήτησαν κάμερα και προβολή φωτογραφίας), αίτημα το οποίο δεν πραγματοποιήθηκε από το παιδί. Πέντε στους οχτώ ζήτησαν τον τηλεφωνικό αριθμό του κοριτσιού και τρεις έδωσαν τον δικό τους, ο οποίος κατά πάσα πιθανότητα αντιστοιχεί σε καρτοκινητό. Η διερεύνηση του γνωστικού επιπέδου της ανήλικης σε θέματα σεξουαλικού περιεχομένου έγινε με επίμονο τρόπο από πέντε συνομιλητές και ιδιαίτερα πιεστικά από έναν. Παρατηρήθηκε ότι δύο στους οχτώ είχαν φανερή επίγνωση του αδικήματος, που διέπρατταν.

Το περιεχόμενο των συνομιλιών των ατόμων που εμφάνισαν νοσηρά χαρακτηριστικά έβριθε άσεμνων προτάσεων, οι οποίες ως επί το πλείστον χρησιμοποιήθηκαν για την περιγραφή των γεννητικών οργάνων, της σεξουαλικής πράξης και διέγερσης. Το ποσοστό των άσεμνων φράσεων κυμαίνεται από 20% έως 45% του συνόλου των εκφράσεων που χρησιμοποίησε ο συνομιλητής.

Παρατηρήθηκε μια αλληλουχία στις θεματικές ενότητες των συνομιλιών. Συνήθως ξεκινούν με γλυκό και παιγνιώδη τρόπο και έπειτα προβάλουν το αίτημα για χρήση κάμερας.

Ακολουθούν ερωτήσεις σεξουαλικού περιεχομένου, διερευνητικές των γνώσεων του παιδιού για θέματα σεξουαλικότητας, συλλογή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον στο οποίο βρίσκεται το παιδί "-τι ξέρεις εσύ από σεξ;", ερωτήσεις για την ανάπτυξη και τη σεξουαλική του εμπειρία : "-έχεις κάνει έρωτα;".

(συνεχίζεται)

Θέματα Ασφάλειας στο Internet

Έρευνα από Δημοσιεύματα του Ελληνικού Τύπου

H Υπηρεσία Places του Facebook

Το Facebook παρουσίασε μια νέα υπηρεσία γεωγραφικού εντοπισμού με την ονομασία **Places**, η οποία δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να φανερώνουν on-line την περιοχή στην οποία βρίσκονται, για παράδειγμα το πού συχνάζουν ή σε ποιο κατάστημα ψωνίζουν, εφόσον συνδέονται στο Facebook μέσω κινητού τηλεφώνου που διαθέτει τεχνολογία GPS. Το μεγάλο πλεονέκτημα της καινούργιας αυτής υπηρεσίας είναι ότι οι χρήστες που θα την ενεργοποιήσουν, θα μπορούν να εντοπίζουν τα μέλη του Facebook που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή και έχουν ενεργοποιήσει κι εκείνα την ίδια υπηρεσία.

Η ίδια η εταιρεία υποστηρίζει ότι στόχος της είναι να δώσει "υλική βάση" στις εικονικές σχέσεις που αναπτύσσονται στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης και έτσι να μπορούν να βρεθούν μαζί κάποιοι άνθρωποι που ίνως να μην είχαν συναντηθεί ποτέ πριν. Το γεγονός είναι ότι με την τεχνολογία αυτή, η εξατομίκευση των διαφημίσεων φαίνεται ότι θα φθάσει στο απόγειό της, αφού η on-line προώθηση προϊόντων σε κινητά τηλέφωνα που έχουν σύνδεση στο Internet και δυνατότητα για GPS θα μπορεί πλέον να προσαρμοστεί πιο αποτελεσματικά στις ατομικές ανάγκες ενός χρήστη.

Ο αντίλογος έχει ήδη γίνει από μη κυβερνητικές οργανώσεις και ιδρύματα, που θεωρούν ότι μ' αυτόν τον τρόπο ο "Μεγάλος Αδελφός" του Internet γίνεται ακόμα μεγαλύτερος και προειδοποιούν ότι θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, έχοντας πάντα κατά νου ότι οι συγκεκριμένες πληροφορίες μπορούν να διοχετευθούν και εκτός της ομάδας των "φίλων" μας.

"TO BHMA" 20 Αυγ 2010

"Η Καθημερινή" 29 Αυγ 2010

Από το Facebook στη Δικαιοσύνη

Οι ειδικοί συμβουλεύουν : στις ψηφιακές λεωφόρους του Διαδικτύου ο, τιδήποτε γράψετε ή αναρτήσετε μπορεί και να χρησιμοποιηθεί εναντίον σας. Την συμβουλή αυτή φαίνεται ότι δεν ήξεραν ή δεν κατανόησαν πολύ καλά μερικοί συνάνθρωποί μας, άνθρωποι υπεράνω πάσης υποψίας, και είχαν μπλε-

ξίματα με την Δικαιοσύνη :

- Μια μητέρα στις ΗΠΑ ανάρτησε στη σελίδα της στο Facebook μια φωτογραφία του βρέφους παιδιού της όπου αυτό φαινόταν να καπνίζει μαριχουάνα. Η ίδια ισχυρίστηκε ότι επρόκειτο για αυτείο, αλλά δεν έπεισε τις τοπικές αρχές προστασίας ανηλίκων, που κινήθηκαν εναντίον της.

- Ένας κρατούμενος που απέδρασε από φυλακή των ΗΠΑ, έκανε το λάθος να ανεβάσει φωτογραφίες του στο Facebook και να λοιδορεί τους αστυνομικούς. Η σύλληψή του από τον εντοπισμό των ηλεκτρονικών ιχνών, που δεν φρόντισε να αποκρύψει, ήταν απλά θέμα χρόνου.

- Τέσυερις υπήκοοι του Λιβάνου έκαναν το λάθος να αισκήσουν έντονη κριτική στον πρόεδρο της χώρας τους σε μια σελίδα στο Facebook, μια χώρα όπου ισχύει αυστηρή νομοθεσία για τις περιπτώσεις δυσφήμησης. Αντιμετωπίζουν τώρα ποινή φυλάκισης έως 2 έτη.

- Η αυτονομία στις Φιλιππίνες μπόρεσε και εντόπισε τον δράστη τριών ληστειών και εννέα δολοφονιών χάρη στις φωτογραφίες που ανήρτησε ο ίδιος στη δημοφιλή ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης και όπου τον αναγνώρισαν αυτόπτες μάρτυρες των εγκλημάτων του.

- Μια μητέρα στις ΗΠΑ ήταν πολύ εφευρετική στο να προσπαθήσει να απομακρύνει τον γιο της από τους φίλους του. Μπήκε παράνομα στην ιστοσελίδα του στο Facebook και έστελνε προσβλητικά μηνύματα στους φίλους του προσποιούμενη ότι ήταν εκείνος. Συνελήφθη από τις αρχές.

- Ένας 19χρονος υποκρίθηκε στο Facebook ότι ήταν μαθήτρια και έπεισε 30 συμμαθητές του να του στείλουν γυμνές φωτογραφίες τους, τις οποίες χρησιμοποίησε για να τους εκβιάσει. Καταδικάστηκε σε κάθειρξη 15 ετών.

"TO BHMA" 22 Αυγ 2010

Συκοφαντικά Σχόλια για Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες

Καθώς είναι γεγονός ότι στο Internet ανθούν η αυστοδοσία, η ανωνυμία και η απόλυτη ελευθεροία έκφρασης, μεγάλα προβλήματα έχει δημιουργήσει ανά τον κόσμο σε τουριστικές επιχειρήσεις η ιστοσελίδα

Θέματα Ασφάλειας στο Internet

Έρευνα από Δημοσιεύματα του Ελληνικού Τύπου

TripAdvisor, η οποία είναι ο πιο δημοφιλής ταξιδιωτικός δικτυακός τόπος στη Βρετανία και φιλοξενεί απλόχερα ανώνυμες κριτικές αναγνωστών.

Το αποτέλεσμα είναι να έχει γεμίσει η δημοφιλής ιστοσελίδα με επικριτικά σχόλια για πολλά ξενοδοχεία και εστιατόρια ανά τον κόσμο, τα οποία σχόλια δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, σύμφωνα τουλάχιστον με τους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων, οι οποίοι είναι αποφασισμένοι να καταφύγουν στα δικαστήρια και προβλέπεται μάλιστα να γίνει και γενική συνέλευση τον Νοέμβριο του 2011 γι' αυτό το θέμα στην ευρωπαϊκή Filoxenia. Οι ίδιοι ισχυρίζονται ότι τα κακόβουλα σχόλια στην πληθώρα των περιπτώσεων αποτελούν προϊόν φαντασίας ή προέρχονται από ανταγωνιστές τους.

"ΤΑ ΝΕΑ" 14 Σεπτ 2010

Ένα Ακόμη Θαύμα του Internet

Το Internet έκανε ένα ακόμη θαύμα. Αυτή τη φορά ένας 57χρονος Αυστραλός που είχε χωρίσει το 2008 αποφάσισε δύο χρόνια αργότερα να αναζητήσει τον 5χρονο τότε γιο του, την επιμέλεια του οποίου διεκδικούσε από την πρώην σύζυγό του. Η πρώην σύζυγος με τον γιο του είχαν αναχωρήσει για την Δυτική Ευρώπη και τα ίχνη τους είχαν χαθεί.

Ο Αυστραλός αποφάσισε να πάρει σύνταξη πρόωρα, χτένισε στην κυριολεξία εννέα ευρωπαϊκές χώρες σε τρεις μήνες και έκανε χιλιάδες χιλιόμετρα με ποδήλατο. Είχε βέβαια δημιουργήσει μια προσωπική ιστοσελίδα για την έρευνά του, όπου υπήρχε και ένα e-mail επικοινωνίας, αλλά βασίστηκε περισσότερο στην ευαισθητοποίηση του κόσμου για έναν πατέρα που αναζητά το παιδί του με ένα ποδήλατο. Το περίεργο στην υπόθεση είναι ότι μια μητέρα στο σχολείο όπου πήγαινε ο γιος του κάτι υποψιάστηκε χωρίς να έχει ιδέα για τον απελπισμένο πατέρα και έκανε αναζήτηση στο Google με τις λέξεις "χαμένο παιδί Αυστραλία". Εμφανίστηκε πρώτη η ιστοσελίδα του Αυστραλού και η ξένη μητέρα τού έστειλε ένα ανώνυμο e-mail. Η συνεύρεσή του με τον γιο του ήταν απλά θέμα χρόνου αν και το παιδί είχε αλλάξει όνομα.

"ΤΑ ΝΕΑ" 13 Σεπτ 2010

To Internet Κάνει τους Νέους Ανήθικους

Έρευνα του Πανεπιστημίου Harvard που μελέτησε τις ηθικές εναστρέψεις της "ψηφιακής γενιάς" κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει απουσία ηθικών φραγμών στους νέους την ώρα που αυτοί περιηγούνται στο Internet. Ο λόγος είναι ότι οι νέοι, την ώρα που βρίσκονται on-line, υποδύονται έναν διαφορετικό ρόλο απ' αυτόν που έχουν όταν δρουν στον πραγματικό κόσμο και αυτός ο "ψηφιακός εαυτός" τους είναι πιο ανάλγητος, πιο ωληρός και πιο ανήθικος. Η έρευνα μελέτησε την ταυτότητα της δικτυωμένης νεολαίας και την συμπεριφορά που αυτή δείχνει σε θέματα όπως είναι η ιδιωτική ζωή, η ιδιοκτησία, η εξουσία, η αξιοπιστία και η συμμετοχή. Διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι νέοι στερούνται ηθικής σκέψης και σεβασμού για τον υπόλοιπο κόσμο όταν χρησιμοποιούν το Internet, ενώ οι ηθικές τους αναστολές αιμβλύνονται ή εξαφανίζονται.

"Κάνω on-line ότι θέλω να κάνω. Δεν νομίζω ότι είναι δουλειά κανενός να μου λέει τι δεν πρέπει να κάνω. Δεν νιώθω υπεύθυνος απέναντι σε άλλους ανθρώπους όταν είμαι on-line. Περισσότερο νοιάζομαι για μένα, παρά για οποιονδήποτε άλλον". Απάντηση που έδωσαν πολλοί νέοι όταν ρωτήθηκαν για τον τρόπο με τον οποίο υπέφερνται όταν περιηγούνται στο Internet καθώς και για το μέγεθος της ευθύνης που αντιλαμβάνονται ότι τους αναλογεί.

Ακόμη κι αν είναι κάτι που στον πραγματικό κόσμο θα τους ενοχλούσε, στο Internet το προσπερνούν, θεωρώντας ότι δεν μπορούν να το αλλάξουν. Η έρευνα συμπεραίνει ότι είναι σημαντικό να βελτιωθεί η on-line συμπεριφορά των νέων, για τους οποίους υπάρχει ανάγκη καθοδήγησης σχετικά με την ορθή χρήση των κοινωνικών δικτύων.

Επίσης, οι νέοι που συμμετείχαν στην έρευνα δεν θεωρούν ανήθικο το κατέβασμα (downloading) μουσικής από το Internet, ενώ φαίνεται ότι δεν τους απασχολεί ιδιαίτερα το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων και της αμοιβής των δημιουργών.

"ΠΟΛΙΤΗΣ" (Φλώρινα) 23 Σεπτ 2010
Περιοδικό "ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ" 2 Οκτ 2010